

Geachte mevrouw Lely-Schuurman,

Met deze brief adviseert de Klachtencommissie Wet beëdigde tolken en vertalers (hierna: de commissie) u over een klacht die is ingediend tegen de heer (-) (hierna: beklaagde), beëdigd vertaler Nederlands → (-) v.v., beëdigd vertaler Nederlands → (-) v.v., beëdigd vertaler Nederlands → (-) en beëdigd tolk Nederlands ↔ (-) (Wbtv nr. (-)).

Verloop van de procedure

Bij e-mail van 29 augustus 2016 heeft de heer (-) (hierna: klager) een klacht ingediend bij het Bureau Wet beëdigde tolken en vertalers (hierna: Bureau Wbtv) over gedragingen van beklaagde.

Bij brief van 30 augustus 2016 zijn klager en beklaagde door de commissie op de hoogte gesteld van de ontvangst van de klacht. Zij zijn door de commissie uitgenodigd om in het kader van een hoorzitting op 18 november 2016 een toelichting te geven. Zowel beklaagde als klager hebben aangegeven gebruik te willen maken van het recht om te worden gehoord.

Beklaagde heeft op 19 september 2016 per e-mail een verweerschrift ingediend.

De commissie heeft bij de voorbereiding van de behandeling van de klacht op grond van art. 10 van het Reglement Klachtencommissie Wbtv besloten om de betwiste fragmenten van de brontekst en de vertaling van beklaagde ter inhoudelijke beoordeling voor te leggen aan een deskundige. Op 24 oktober 2016 is aan dhr. drs. (-), beëdigd vertaler Nederlands → (-) en v.v., daartoe een opdracht verstrekt. De heer (-) heeft de vertaling beoordeeld. Van zijn op schrift gestelde bevindingen van 30 oktober 2016 zijn aan partijen afschriften verzonden. Op verzoek van de commissie heeft de deskundige de heer (-) een opmerking in zijn rapport verduidelijkt. Een afschrift van zijn reactie is op 17 november 2016 per e-mail naar beklaagde en klager gestuurd.

De klacht is op 18 november 2016 behandeld door een kamer van de commissie, die als volgt is samengesteld:

dhr. mr. R.G.A Beaujean	voorzitter,
mw. drs. H. Kulisanova	lid,
mw. mr. M.H.R. de Boer	lid.

De commissie heeft zich bij de behandeling van de klacht doen bijstaan door mw. J.J. van Vlerken, secretaris van de commissie, en dhr. F. Kabbouti, notulist.

Het verslag van de hoorzitting is als bijlage bij dit advies gevoegd.

De commissie heeft kennisgenomen van de stukken van het klachtdossier en van hetgeen door klager en beklaagde tijdens de hoorzitting naar voren is gebracht. De commissie overweegt naar aanleiding daarvan als volgt.

De gronden voor de klacht

De klacht is naar het oordeel van de commissie als volgt samen te vatten:

- a) Beklaagde heeft bij het vertalen van een Nederlandse juridische tekst naar het (-) drie vertaalfouten gemaakt en weigert deze te verbeteren.
- b) Beklaagde heeft de vertaling niet bevestigd aan het origineel, zoals dat wel gebruikelijk is bij een beëdigde vertaling.

Toelichting op klacht door klager

Klager heeft beklagde in augustus 2016 gevraagd om twee fragmenten uit een beschikking van de rechtbank Noord-Holland te vertalen naar het (-). Nadat klager de vertaling ontving, heeft hij aan beklagde aangegeven dat hij het op drie onderdelen niet met de vertaling eens is. De woorden "rechtbank Noord-Holland", "tegen" en "refereren aan" uit de brontekst zouden door beklagde onjuist naar het (-) zijn vertaald. Het onderdeel "rechtbank Noord-Holland" zou naar het (-) zijn vertaald in plaats van naar het (-). Het woord "tegen" zou zijn vertaald als "en". "Refereren aan" zou zijn vertaald als "accepteren" in plaats van "respecteren". Nadat klager beklagde op deze bevindingen had geattendeerd, zou beklagde – op één uitzondering na – hebben geweigerd de vertaling te verbeteren. Bovendien is de vertaling door beklagde los en derhalve niet verzegeld/geniet naar klager verstuurd, zoals gebruikelijk is bij een beëdigde vertaling. Tijdens de hoorzitting heeft klager toegelicht dat een juiste vertaling van essentieel belang is voor de afwikkeling van zijn echtscheiding. Hij zag zich genoodzaakt voor de opdracht een andere vertaler in te schakelen.

Verweer door beklagde

Beklaagde verricht sinds 2014 verschillende vertaalwerkzaamheden voor beklagde. Hij heeft daarover nooit klachten van klager ontvangen. Beklaagde is het met klager eens dat het woord "tegen" door hem anders vertaald had moeten worden. Ook heeft beklagde erkend dat hij de brontekst en vertaling gebonden naar klager had moeten versturen. Hij heeft daarvoor eerder zijn excuses aan klager aangeboden. Ook had hij direct aan klager voorgesteld de vertaling op beklagdes kosten aan hem retour te sturen en de vertaling in zoverre in orde te maken. Dat de woorden "rechtbank Noord-Holland" en "refereren" foutief zouden zijn vertaald, wordt door beklagde gemotiveerd weersproken. Tijdens de hoorzitting heeft beklagde toegelicht waarom hij de onderdelen op deze manier heeft vertaald. Volgens beklagde zijn er in de (-) taal geen vaste regels voor het omzetten van plaatsnamen. Hij gebruikt daarvoor richtlijnen. Een gecombineerde plaatsnaam (Noord-Holland) wordt volgens die richtlijnen anders omgezet dan een losse plaatsnaam (Nederland). Het alternatief van beklagde is volgens klager niet onjuist. Het alternatief dat klager aandraagt voor de vertaling naar het (-) van "refereren aan" is volgens beklagde evenmin fout, maar zijn eigen vertaling is ook goed. Hij zag daarom geen aanleiding deze onderdelen van zijn vertaling te wijzigen.

Reactie van de deskundige

De door de commissie geraadpleegde deskundige, dhr. drs. (-), heeft de brontekst en de vertaling vergeleken. Volgens de deskundige is "rechtbank Noord-Holland" in de vertaling foutief gespeld. Gezien de enormiteit van de verschrijving (drie verschillende schrijffouten) en gezien het feit dat in de rest van de tekst de woorden "rechtbank" en "Nederland" wel correct zijn gespeld, vraagt de deskundige zich af of deze fout aan de vertaler moet worden toegerekend of dat deze het gevolg is van digitale kuren die nogal eens optreden bij de lay-out van teksten in een ander alfabet. In de aanvullende bevindingen noemt de deskundige een aantal voorbeelden van de door hem geconstateerde onvolkomenheden in de vertaling. Volgens de deskundige is het woord "tegen" abusievelijk vertaald als "en".

In de brontekst staat dat de man zich heeft "gerefereerd aan" het oordeel van de rechtbank. Dit is volgens de deskundige correct vertaald. Een van de door klager aangereikte alternatieven wijkt daarvan niet wezenlijk af. Het tweede door klager aangedragen alternatief ziet echter op "refereren" in de zin van "aanhaken, verwijzen" en kan volgens de deskundige worden beschouwd als een klassieke fout bij het vertalen van "zich refereren".

De gehele vertaling overziend, is de deskundige van oordeel dat deze een juiste weergave vormt van de Nederlandse brontekst. Het (-) leest af en toe wat stroef en moeizaam, maar echte getrouwheidsfouten heeft de deskundige niet aangetroffen.

Beoordeling van de klacht

De commissie beschouwt klachtonderdeel **a** als **gegrond** en klachtonderdeel **b** als **ongegrondd**. Zij concludeert uit de stukken van het klachtdossier en het verhandelde ter hoorzitting – in onderling verband en samenhang beschouwd – het volgende.

Klachtonderdeel a

Beklaagde heeft op verzoek van klager ten behoeve van klagers echtscheidingsprocedure fragmenten uit een beschikking van de rechtbank Noord-Holland naar het (-) vertaald. Na levering van de vertaling heeft klager aan beklagde kenbaar gemaakt dat hij het op drie onderdelen niet eens is met de vertaling, te weten de vertaling van de woorden "rechtbank Noord-Holland", "tegen" en "refereren". Klager heeft aan beklagde een aantal aanpassingen voorgesteld. Beklaagde heeft daarop aangegeven bereid te zijn de vertaling op één onderdeel ("tegen") aan te passen. Met de overige suggesties kan beklagde zich echter niet verenigen. Tot op heden is er geen aangepaste versie van de vertaling naar klager gestuurd. Klager heeft tijdens de hoorzitting aangegeven dat hij inmiddels een andere vertaler heeft ingeschakeld.

Volgens de door de commissie geraadpleegde deskundige zijn de onderdelen "rechtbank Noord-Holland" en "tegen" onjuist vertaald. Het onderdeel "refereren aan" is wel correct vertaald. Het alternatief dat klager daarvoor aanreikt, is volgens de deskundige ook juist. De commissie neemt deze conclusies over en maakt deze tot de hare. Dat betekent dat de vertaling op twee onderdelen niet voldoet aan de kwaliteitseisen die daaraan mogen worden gesteld.

Klager en beklagde zijn het erover eens dat het woord "tegen" abusievelijk als "en" is vertaald. Beklaagde heeft aangeboden om de vertaling op dit punt te verbeteren.

Met betrekking tot de vertaling van "rechtbank Noord-Holland" heeft beklagde op de hoorzitting aangegeven dat er in de (-) taal geen vaste regels zijn voor de omzetting van buitenlandse (plaats)namen. Het aangedragen alternatief door klager voor het woord "rechtbank Noord-Holland" is volgens beklagde niet onjuist. Het had naar het oordeel van de commissie op de weg van beklagde gelegen meer welwillendheid te betrachten om aan de belangen van klager tegemoet te komen door ook het onderdeel "rechtbank Noord-Holland" in zijn vertaling aan te passen.

De deskundige heeft aangegeven dat onvolkomenheden in de vertaling naar het (-) te wijten kunnen zijn aan digitale kuren van een computer. Beklaagde heeft ter hoorzitting erkend dat er bij het printen van een vertaling in digitale vorm soms iets mis kan gaan. De commissie is van oordeel dat het op de weg van een beëdigd vertaler ligt om de afdruk van een vertaling in digitale vorm op onvolkomenheden te controleren alvorens deze aan de opdrachtgever te leveren.

Een beëdigd vertaler dient steeds naar vermogen de beste kwaliteit en een optimale dienstverlening te leveren en ernaar te streven aan de hoogste kwaliteitsnormen te

voldoen. Op grond van het vorenstaande is de commissie van oordeel dat beklaagde enkele fouten heeft gemaakt bij het vervaardigen van een beëdigde vertaling van een juridische tekst naar het (-), zodat de klacht door haar in zoverre als gegrond wordt beschouwd. Ook na suggesties van klager voor verbeteringen heeft beklaagde de vertaling niet aangepast. Beklaagde had meer welwillendheid kunnen betrachten om tegemoet te komen aan de belangen van klager.

De commissie wijst in dit verband op de artikelen 1.2, 4.3.1 en 5 van de Gedragscode voor tolken en vertalers in het kader van de Wbtv (zie bijlage).

Klachtonderdeel b

De commissie merkt op dat wet noch Gedragscode Wbtv regels stellen aan de vormgeving van een beëdigde vertaling. Er is in de vertaalwereld wel sprake van een bestendige praktijk die als *best practice* kan worden aangemerkt. Volgens die praktijk wordt de vertaling op zodanige wijze aan de brontekst gehecht dat beide teksten onlosmakelijk aan elkaar zijn verbonden en één document vormen. Beklaagde heeft erkend dat hij de vertaling abusievelijk niet aan de brontekst heeft gehecht en heeft beklaagde daarvoor direct zijn excuses aangeboden en hem toegezegd dit te zullen herstellen. Zover heeft het echter niet kunnen komen omdat beklaagde weigerde de vertaling op enkele onderdelen inhoudelijk aan te passen en partijen het daarover niet eens konden worden (klachtonderdeel a). De commissie beschouwt klachtonderdeel b in zoverre als ongegrond.

Advies

De commissie adviseert het Bureau Wbtv om klachtonderdeel **a gegrond** te verklaren en klachtonderdeel **b ongegrond**. Naar het oordeel van de commissie is komen vast te staan dat beklaagde is tekortgeschoten in de zorgvuldigheid die van hem als een beëdigde vertaler mag worden verwacht. De commissie ziet echter geen aanleiding om te veronderstellen dat beklaagde als beëdigd vertaler onvoldoende gekwalificeerd is. Zij adviseert Bureau Wbtv om geen consequenties aan de klacht te verbinden.

Tot slot

Klager en beklaagde zullen van de commissie een afschrift van dit advies ontvangen.

De commissie stelt het op prijs te zijner tijd te vernemen op welke wijze de klacht door het Bureau Wbtv is, dan wel wordt, afgehandeld.

Wij vertrouwen erop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd. Voor eventuele nadere informatie kunt u contact opnemen met het secretariaat van de commissie, bereikbaar onder bovengenoemd telefoonnummer en e-mailadres.

Hoogachtend,
de Klachtencommissie Wbtv

J.J. van Vlerken
secretaris

mr. R.G.A. Beaujean
voorzitter

Bijlage bij het advies van de Klachtencommissie Wbtv (klachtnr. 07-2016)

Toepasselijke artikelen uit de Gedragscode voor tolken en vertalers in het kader van de Wbtv (september 2009)

1. Algemene beroepsattitude

1.2. Kwaliteit

Tolken en vertalers streven ernaar, in het besef van hun verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun werk, steeds naar vermogen de beste kwaliteit en een optimale dienstverlening te leveren. Zij verrichten nimmer opzettelijk een onjuiste vertolking of vertaling. Zij zijn volledig aanspreekbaar op de kwaliteit van hun werk. Eventuele beperkingen van hun aansprakelijkheid jegens opdrachtgevers voor de gevolgen van geleverde prestaties worden uitsluitend schriftelijk vastgelegd.

4. Beroepsuitoefening

4.3.1 Vertalen

Vertalers streven er steeds naar aan de hoogste kwaliteitsnormen te voldoen, met name wat betreft de inhoudelijke getrouwheid aan de brontekst en het gebruik van het juiste taalregister, behalve bij uitdrukkelijk verzoek van de opdrachtgever om daarvan af te wijken.

5. Geschillen

Geschillen worden bij voorkeur beslecht bij minnelijke schikking. Tolken en vertalers spannen zich in ieder geschil in een minnelijke regeling te treffen.